

Zápis z jednání OK NPaI RVV 23.4.2003

Přítomni: Tomáš Čermák, Pavel Drábek, Vladimír Dvořák, Jaroslav Fiala, Karel Jungwirth, Vladimír Kučera, Jan Macek, Jan Palouš, František Pazdera, Karel Šperlink, Miroslav Václavík

Omluveni: Karel Matocha

Hosté: dr. Blažka, ing. Janeček

1. Dr. Blažka: **Informace z RVV**

a) Legislativa: Vláda schválila návrh zák. o veřejných výzkumných institucích VVI – změny:

- přísp. výzk. org. nezůstanou přísp. org. – délka přech. obd. bude stanovena, vybrat buď transformaci na VVI nebo stát se složkou státu bez právní subjektivity, provádějící výzkum s možností ucházet se o účelové a institucionální prostředky (harmonizace organizace s EU). Problém – neexistence vlastního majetku u PO. VVI vlastní sama sebe jako VVŠ nebo nadace západoevropského typu.
- Nestátní výzk. org.: zakladatelem mohou být jen veřejnoprávní subjekty. Soukromoprávní org. se mohou ucházet o výzk. záměry, takže odpadá hlavní důvod.
- Paragrafované znění se připravuje nyní. Složitě vymezení výzkumných institucí, nejde taxativně.
- Stanoviska na www.vyzkum.cz.

Novela zák. 130 a jeho prov. předpisů – počátek leg. procesu (do dvou let platnost). Už stačil zastarat s blížícím se vstupem do EU. Materiál 175/6 byl předán.

b) Rozpočet a střednědobý výhled 2004-2006 0.6-0.7-0.8% HDP na VV. Teď už závazek Lisabonského procesu se 3% (2008?), 1% státní předchází 2% ze soukromých zdrojů. Řeší se mzdy na VŠ, RVV zpracovává návrh pro jednání náměstků rezortů a správců rozpočtových kapitol, v červnu projednání ve vládě.

c) Různé:

NPVV – materiál vzat na vědomí v listopadu, dopracování podle zákona. Teď rozvolnění místo koncentrace, teď spíše soubor 8 rezortních programů, bude předložen vládě, odklad už není možný. Vláda schvaluje NPVV I pro 2004 (1.5 GKč) a 2005 (3.1 GKč), pak NPVV II zpracuje MŠMT. Ten pak bude financován z 1 rozp. kapitoly. Snaha o agenturu pro VV – zatím varianty. Překrytí obou programů.

Priority – vyhlášena jen 1 studie (kompromis ze závěrů komisí), otvírání obálek v pátek (TC AV, VŠE, Fil.Ú AV se přihlásili, IA a AVO ne).

Příprava NPoVV – příprava v redakčních skupinách, oponentura v prac. skupinách. Koord. rada na úrovni náměstků, diskuse po zpracování prvního návrhu.

Příprava analýzy stavu VaV – struktura viz brožura, nové údaje podle zvyklostí EU a využití výsledků VaV. AV ČR pracuje na vyhodnocení, ostatní často nevyhodnocují.

Návaznost na RIV atp. Využití kriterií pro patenty, citace atp. pro rozdělování rozpočtu.

Diskuse:

Čermák: 7.5. bude schůzka předsedů komisí s Dr. Blažkou, pak program práce komise (zpoždění proti původnímu záměru).

Pazdera – potřeba širšího kontextu pro činnost práce komise, zatím chybí informace (koordinace doporučení komise a rozhodnutí RVV).

Vzorové programy z EU – není možné přímo přebírat bez poučení z jejich historie (Šperlink, Janeček). Zatím velká roztržštěnost NPVaV (shrnutí stavu místo stanovení skutečných priorit). Bojuje se o prostředky na rozdíl od EU, kde už koncepce. Teď se spíše kopíruje FP s fázovým zpožděním, přitom to neodpovídá národním programům menších států EU. Srovnání by bylo poučné.

Čermák: náklady na jednu spin-off org. v UK kolem 12 Mpounds! Je to otázka řádového rozdílu v prostředcích.

2. Ing. Janeček: **Požadavky z RVV na aktuální činnost OK NPai**

Lisabonský protokol: není dostupný v el.podobě, snad se ani výzkumem nezabývá? Momentální požadavky vlády jsou nejasné. Na podzim specializovaná schůze RVV k tomuto tématu.

Dvořák: Jak rozumně rozdělit prostředky pro NPVV II. Pro badatelský výzkum najít oblasti se schopnými lidmi, totéž pro aplikovaný výzkum.

Čermák: Vyhodnocení úspěšnosti výzkumu není objektivní, není srovnávací základna. Není jisté, jak noví majitelé podpoří český průmyslový výzkum (2%?).

Pazdera: Aplikace zásad ERA – odstranit rozdrobenost výzkumu – jaké praktické provedení, jak rozdělení mezi země, jaká úloha a možnosti menších zemí.

Jungwirth: Mnoho prolínajících se oblastí v diskusi – strukturovat v budoucnosti. Nutné tvrdé hodnocení činnosti a úspěšnosti výzkumu (např. výzkumných center). Velká centra jsou nutná. V rámci ERA jen spolupráce a soutěž, ne solidarita – na to strukturální fondy! A-Centra: vcelku úspěšná, zejména ve srovnání s dalšími asociovanými zeměmi. Nutno rozhodnout brzy, perspektiva pro mladé by měla být jasná.

Šperlink: export už ze 70% zahraniční firmy, práce ve mzdě – nebezpečí odsunu výzkumu. Priority jsou nutné.

Janeček: Finský parlament zřídil komisi pro foresight. O prioritách se však nedá hlasovat – jinak to bude souhrn činností.

Palouš: Nutnost navázat na velké projekty EU, ne začínat s vlastními za každou cenu.

Václavík: USA – soutěž a uplatnění nejlepších, v ČR spíše solidarita. Kriteria pro výzk. ústavy: kolik % z obrátu tvoří výzkum, kolik % výzkumu na export. Nebezpečí práce ve mzdě, zde zůstane jen to, co má základnu. I někteří zahraniční partneři tu podporují výzkum, pokud je to pro ně výhodné.

Jungwirth: Partneři - výzkum, státní správa, ekonomika. Reprezentace státu není vhodná. Popudy pro výzkum by měly vznikat spíše ze strany aplikátorů, ne naopak.

3. Připomínky OKK k materiálu analýzy VaV

Na základě písemných připomínek členů OK RVV a diskuze na zasedání OK RVV má komise následující připomínky k výše uvedenému materiálu.

Část A – odst. 3: navrhuje doplnit o Belgii a Švédsko – srovnatelné ekonomiky a Polsko, Maďarsko, Slovinsko – přístupové ekonomiky EU

- **odst. 7:** doporučujeme co nejrychlejší zavedení evropských indikátorů dle metodiky EU argument omezených personálních kapacit pro zpracování analýzy nepůsobí věrohodně a neměl by být v materiálu uváděn. Resorty odpovědné za výzkum (zejména MŠMT, MPO, AV) by měly zajistit zpracování s využitím kapacit VŠ, AV

Část B – odst. 1b) analýza podpory VaV z veřejných prostředků by neměla být jen za ČR nýbrž i za srovnatelné ekonomiky (Švédsko, Finsko, Rakousko, Dánsko, Maďarsko)

1.1 Tabulka – část A

A.1 Gestory dat by měl být nejenom ČSÚ, nýbrž i MPO, MZe, aby se verifikovaly údaje ze statistiky, které mohou být velmi zkreslené (výroba počítačů - high-tech výroba, pouhá montáž určitě ne, oprava letadla v bilanci zahraničního obchodu vedena jako vývoz high-tech, atd.)

A.2 U absolventů rozlišit bakalářské obory, magisterské a inženýrské a dále doktorandské
Zavést indikátor podílu nových Ph.D. absolventů přírodních a technických oborů na počet zaměstnaných obyvatel.

A.3 Gestorskou úlohu ČSÚ doplnit verifikací MPO a MŠMT
Specifikovat finanční bilanci 5. RP EU

A.4 dtto jako A3, verifikace (MŠMT, MPO, MZe)
Bilance evropských programů

A.6 Gestor RVV a MŠMT

A.7 nutno nově zavést viz příloha 2, str. 4 předloženého materiálu

B.2 zahrnout do výběru instituce v limitu 50 mil. Kč, zbytek souhrně

B.5 nově zavést ukazatel institucionální podpory VaV z veřejných prostředků do krajů – regionální mapa

B.6 *nově zavést ukazatel účelové podpory VaV z veřejných prostředků do krajů – regionální mapa dle evropských zvyklostí*

C.1 oborový číselník dle evropských zvyklostí

C.5 doplnit o údaje výzkumných center

C.3 nahradit evropskými indikátory viz příloha 2, str. 8

C.6 nahradit evropskými indikátory viz příloha 2, str. 8

D průběh a výsledky mezinárodní spolupráce – vynechat slovo průběh

E - stanovit kriteria pro kritické hodnocení výsledků, zvlášť pro technologický výzkum a badatelský výzkum